

Referat fra planleggingsmøte for prosjekt om minneinnsamling og minner.no

Sted: Cappelengården ved Norsk Folkemuseum

Tid: tirsdag 20. mars 2018, 0930–1500

Referat: Audun Kjus og Svein Gynnild

Deltakere

Mari Møystad, konservator, Anno – Glomdalsmuseet; Mariann Grønnerud, prosjektmedarbeider, Anno – Glomdalsmuseet; Hans Jakob W. Farstad, formidler, Museene i Sør-Trøndelag (MiST) – Kystmuseet i Sør-Trøndelag; Ingvild Marie Bjørnå Pettersen, museumsleder, Varanger Samiske Museum; Nina Bratland, konservator, Norsk tekniske museum; Per Inge Bøe, prosjektsjef, Jærmuseet; Kristin M. Gaukstad, avdelingsleder, dokumentasjon og samling, Oslo Museum; Fredrik Birkelund, fotograf, Oslo Museum, avdeling Bymuseet; Thorunn Lunde, konservator, Vest-Agdermuseet; Ann Kristin Eidissen, leder, Egge museum – Stiklestad nasjonale kultursenter; Audun Kjus, førstekonservator, Norsk etnologisk gransking – Norsk Folkemuseum; Trond Bjorli, førstekonservator, Norsk Folkemuseum; Lise Talleraas, førstekonservator/FOU-koordinator, Vestfoldmuseene; Bjørn Enes, leder, Memoar; Helge Sognli, avdelingsleder, Stiftelsen Lillehammer museum (SLM); Jan Ove Vasaasen, konservator, SLM; Sebastian Kühn, museums konsulent, SLM og Svein Gynnild, konservator, SLM. Bård Bie-Larsen, leder av avdeling for fagkunnskap, KulturIT, deltok i siste del av møtet.

Tanken med å invitere til et prosjekt

NEG og Maihaugen som hovedansvarlig for Samtidsnett inviterer museer til å delta i et treårig utviklingsprosjekt om minneinnsamling og Minner. Prosjektet søkes finansiert med støtte fra Norsk kulturråds utviklingsprogrammer for 2018–2020.

Målet med prosjektet er å skape ny, interessant kunnskap og vitalisere museers samfunnsrolle gjennom innsamling av minner. Prosjektet skal fremme medvirkning, samarbeid og nettverk. Parallelt skal Minner utvikles som verktøy for et mangfold av minneinnsamlinger.

Gjennom selvvalgte delprosjekter får deltakerne prøve ut Minner for aktuelle formål ved sine museer. Underveis vil det både bli erfaringsutveksling, diskusjon og mulighet for veiledning. Resultater fra prosjektet bør formidles faglig og/eller populært. Det skal være et prosjekt som det er givende, utfordrende og lærerikt å delta i.

Søknad

Søknad sendes til Norsk kulturråds museumsprogram for 2018–2020. Søknadsfrist er 5. juni.

Søknaden bør vektlegge minneinnsamling som fornyelse av innhold og samfunnsrolle, med midler til utvikling av Minner som forutsetning for å lykkes med det man vil oppnå. Det bør framgå at prosjektet har verdi for hele museumssektoren og har et langsiktig perspektiv.

Viktige budsjettposter: prosjektledelse, delprosjekter, faglig program, veiledning, teknisk utvikling, samlinger i nettverket og formidling.

Audun Kjus, Bård Bie-Larsen og Svein Gynnild har hovedansvar for å utforme søknaden. Alle som blir med, må melde inn delprosjekter via et eget skjema. Forslag til søknad sendes til alle for kommentar før innsending.

Spørsmål om Minner og minneinnsamling

Mange hadde spørsmål til Minner og minneinnsamling. Disse ble forsøkt besvart.

Hvem eier Minner? Minner er utviklet av KulturIT, som eies av Anno museum, Jærmuseet, Museene i Sør-Trøndelag, Nordiska museet, Norsk Folkemuseum og Stiftelsen Lillehammer museum. Hvert museum eier og forvalter sitt materiale. Hvem som i framtiden skal bekoste lagring av felles materiale, er ikke avklart.

Hvordan, og av hvem, vil minnemateriale bli forvaltet som del av dette prosjektet? Dersom deltakerne gjennomfører et felles, nasjonalt innsamlingsprosjekt, vil Norsk Folkemuseum dekke kostnader ved redigering og lagre alt materiale på sin server. Hvert museum kan velge å lagre data lokalt. Ved selvvalgte delprosjekter vil det enkelte museum ha ansvar for redaksjon og forvaltning.

Hvordan blir personvern ivaretatt? Redaktørene i museene skal godkjenne all publisering. Meddelere kan styre egne svar fra sine pc-er. De kan redigere og slette egne beretninger. Meddelerne informeres om hvordan opplysninger vil bli brukt og skal gi sitt samtykke til publisering. De kan velge å være anonyme eller bruke pseudonym. Ikke alt kan ikke publiseres, men lagres for forskning.

EUs nye personvernbestemmelser stiller nye krav til behandling av personopplysninger, dette reiser en del uavklarte spørsmål.

Hva vil det koste å delta i prosjektet? Minner kan brukes kostnadsfritt i prosjektperioden. Tekniske løsninger forutsettes finansiert med prosjektmidler. Det søkes om midler til å gjennomføre delprosjekter og delta i møter. Etter at prosjektet er avsluttet, forvalter det enkelte museum sitt materiale. Alle er forpliktet til å gjennomføre innsamling og bidra aktivt i felles faglig program.

Hvordan er forholdet mellom Minner og andre digitale plattformer? Minner er en del av KulturITs digitale økosystem, der de ulike delene skal kommunisere med hverandre. Minner er først og fremst en plattform for innsamling. Publisering kan gjerne skje via Digitalt museum. KulturIT har laget en plan, *Digitale felleløsninger for museene 2017–2020*, søknaden som lages må forholde seg til planen.

Igangsatt og planlagt innsamling

Norsk Folkemuseum: *Lek i barndommen*: Innsamling via beretninger fra publikum. Videointervju for åpen scene –minnekafé. Masterstudenter i journalistikk har gjort videointervjuer med medstudenter. *Hytteminner*: skrivekonkurranse i bladet Fjell og Vidde. Vinnerbidrag trykkes i bladet og premieres. *Halloween*: spørsmål til NEGs informantnettverk. Enkelt personer ble intervjuet om arrangementer og andre former for feiring.

Hytter og friluftsliv: samarbeid med Den norske turistforening (DNT), om å bevare hytte og minner. Museet har tatt over DNTs bildearkiv fra 1870 fram til det digitale tid. Intervjuing med hytteverter.

Journaliststudenter skal intervjuer og fotodokumentere fjellvandrere. *Fotohistorie 1940–2010*, en periode med store endringer i fotoprofesjonen. Intervjuer med fotografer. Samarbeid med Preus fotomuseum og Nasjonalbiblioteket. Prosjektet er koplet til Fotonettverket.

MiST – Kystmuseet i Sør-Trøndelag: vurderer innsamling om norsk havbruk, en næring med mange innvandrere, og minneinnsamling om hermetikkindustrien.

Norsk teknisk museum: Hvordan definerer man seg som profesjonell fotograf i dag, i en tid da alle tar bilder? Dokumentasjonsprosjekt i samarbeid med Fotonettverket.

Lise Talleraas, Vestfoldmuseene: har ikke noe institusjonelt prosjekt, forsker på kulturpolitikk. Interessert i bunader som symbol, personmuseer og barndomshjem. Grefsrudleiren, med krigs- og etterkrigshistorie, og hvalfangst kan være mulige tema ved Vestfoldmuseene.

Varanger samiske museum: samler joik Øst-Finnmark. Joiketradisjonen er i ferd med å forsvinne. Joik er nært og personlig – hvordan skal museet skal forholde seg til sensitive tema i et lite og gjennomiktig samfunn? Å samle minner kan være et bidrag til å videreføre joik og ha en sosial funksjon. Museet arbeider også med samiske drakttradisjoner.

Anno – Glomdalsmuseet: dokumentere historien til «liggesletter», steder der tatere hadde leir. Samle livshistorier. Etske dilemma.

Jærmuseet: sykkelminner: Jonas Øglænd – DBS og Tempo. Flymuseet: prosjekt om jagerflyulykker under den kalde krigen. Intervjuer pårørende til piloter som omkom.

Stiklestad nasjonale kultursenter – Egge museum: landbruk, odel og generasjonsdrift. Militærliv og førstegangstjeneste ved Steinkjersannan. Skogshistorie. Barnedød.

Vest-Agder-museet: kople minneinnsamling til tema museet arbeider med – vanskelige og skjulte historier – andre verdenskrig. Industrihistorie – plast. Arbeidsliv ved Setesdalsbanen.

Memoar: Memoar er en ideell organisasjon for å samle minner. Samlet blant annet krigshistorie, industrihistorie og sjøfartshistorie. Opptatt av livshistorier. Krevende å få avlevert innsamlet materiale ved institusjoner. Samarbeider med Sjøfartsmuseet.

SLM: Tema vil ligge innenfor museets sentrale områder med hjem og hytter. Minner om lågåsildfiske i Mjøsa er også et aktuelt tema.

SLM – Norges Olympiske Museum: minner fra frivillige, ledere og utøvere ved Ol på Lillehammer i 1994 – 25 årsjubileum i 2019.

Oslo Bymuseum: utstilling om 1970-årene. Lage digitale spørrelistet.

Minneinnsamling som samarbeid

Det oppfordres til å bruke muligheter som ligger i interessefellesskap med andre museer og andre eksterne interessenter, for eksempel historielag og frivillige. Forsøk å finne felles overgripende tema.

NEG foreslår at det gjennomføres en felles, nasjonal innsamling i tillegg til selvvalgte delprosjekter. Tema kan avtales mellom museene som deltar i prosjektet, eller man kan invitere det norske folk til å

komme med forslag. Informasjon kan gå ut via media. Et panel, med for eksempel journalist, samfunnsviter og historiker, kan lage en anbefaling med utgangspunkt i innkomne forslag.

Oppsummering fra gruppearbeid

Ønsker ikke å sette i gang en felles, nasjonal innsamling. Viktig med et mangfold av delprosjekter for derigjennom å prøve ut muligheter og begrensninger. Verktøyet må utvikles for å ivareta forskjellige typer av museumsprosjekter og være enkelt å bruke, tilpasset arbeidshverdagen.

Hvordan kan man utøve redaksjonell sensur – jamfør Vær Varsom-plakat? Retningslinjer for bruk og forvaltning. Avklaring av juridiske rammer.

Tekniske terskler for å bruke systemet må være lavest mulig. Systemet må kunne fungere intuitivt.

Vanskelige tema må kunne behandles – ikke bare søndagskultur og solskinnshistorier. Nå informanter som kanskje ikke tenker at deres historie er interessant.

Lenking opp mot Digitalt museum, må bygges sammen med de andre e-kultur-løsningene. Scenarier og behov må skisseres.

Forum for å diskutere metodespørsmål, for å samle materialer med god kvalitet. Hvorfor og på hvilke møter inviterer vi publikum til samarbeid?

Finnes det noen felles knagger: Noen innsamlinger er om mer avgrensede «ting». Andre er orientert om livsløpsintervjuer. Noen går tett på personlige forhold.

Det tekniske og produksjonslinja? Hvem har det redaksjonelle ansvaret – for hva? Hvem sitter igjen med lagringa av materialet? Lagres det felles og sentralt eller lokalt? Kan minner brukes som publiseringsverktøy mens større hovedfiler lagres et annet sted? Usikkerhet kan føre til at tematikken blir tannløs? Gode minner og dårlige minner?

Fellesprosjekt? Levd liv i Norge: livsløpsintervjuer

I søknad til kulturrådet bør det legges inn midler til å gjennomføre ansikt-til-ansikt intervjuer. Prosjektressurser til deltakere.

Søkbarehet og gjenfinnbarhet – kan man begynne å utarbeide med en gang?

Alle som deltok var interessert i å bli med i et treårig nettverksprosjekt, men noen trenger litt tid for å avklare deltakelsen internt.